

O B Č I N E Š O Š T A N J

List

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	VABI VAS
RAZSTAVA	oktober 2022	Tovarna usnja, Franz Woschnagg in sinovi	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
USTVARJALNICA	četrtek, 6. 10., 17.00	Četrkova peta	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PROST VSTOP	ponedeljek, 3.–9. 10.	Teden otroka v Muzeju usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem Šoštanj, enota Muzeja Velenje	Muzej usnjarstva na Slovenskem Šoštanj, enota Muzeja Velenje
SEJEM	ponedeljek, 3. 10., 10.00–18.00	Knjižni sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PREDSTAVITEV	sreda, 5. 10., 17.00	Strokovno vodstvo po Muzeju usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem Šoštanj, enota Muzeja Velenje	Muzej usnjarstva na Slovenskem Šoštanj, enota Muzeja Velenje
USTVARJALNICA	četrtek, 6. 10., 17.00	Četrkova peta	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PREDSTAVITEV	petek, 7. 10., 9.00–17.00	Srečanje in posvet usnjarjev ter predstavitev publikacije Usnjarske zgodbe	Muzej usnjarstva na Slovenskem Šoštanj, enota Muzeja Velenje	Muzej usnjarstva na Slovenskem Šoštanj, enota Muzeja Velenje
ZABAVA	sobota, 8. 10.	Golažijada (pričetek ob 12.00) in zabava ob prazniku KS Šoštanj (pričetek ob 17.00)	Na Glavnem trgu in na Trgu svobode	KS Šoštanj
PLANINSTVO	sobota, 8.–15. 10.	Planinski tabor za odrasle: Vrhovi dalmatinskih otokov – Hrvaška	Hrvaška	Planinsko društvo Šoštanj
PLANINSTVO	sobota, 8. 10.	Pohod po Trški poti okoli Šoštanja ob prazniku mesta Šoštanj	Trška pot	Planinsko društvo Šoštanj
PREDSTAVITEV	torek, 11. 10., 18.30	Mateja Medved in Janja Jedlovčnik: Prva svetovna vojna skozi oči avstro-ogrskega vojaka, Šoštanjčana Henrika Mravljaka	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PRAVLJICE	četrtek, 13. 10., 17.00	Pravljčna joga	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
RAZSTAVA	petek, 14. 10., 18.00	Odprtje razstave: Šoštanj, ki ga ni več	Mestna galerija Šoštanj	Muzej Velenje in Zavod za kulturo Šoštanj
POTOPIS	torek, 18. 10., 18.30	Damir Cavnik: Jonski otoki	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
ABONMA	torek, 18. 10., 19.00	Abonma in drugi – Ljubezen, strast in grdi puloverji	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
KRVODAJALSTVO	sreda, 19. 10.	Krvodajalska akcija	REKS – Ravne pri Šoštanju	Rdeči križ Velenje
PLANINSTVO	sreda, 19. 10.	Izlet za upokoence: Sveta Ana nad Podpečjo in še malo naokoli	Sveta Ana nad Podpečjo	Planinsko društvo Šoštanj
PLANINSTVO	četrtek, 27. 10.	Planinski večer	Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
PRAVLJICE	četrtek, 27. 10., 17.00	Pravljčna meditacija za otroke z Janjo in medvedkom Tapkom	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PREDAVANJE	petek, 28. 10., 18.00	Dan reformacije	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj

KAZALO

Napovednik	2
Naša Občina	4
Intervju	7
Pravični prehod	10
Naša društva	11
Dogodki in ljudje	14
V gorah	16
Glasba	19
Šola in vrtec	20
Razvedrilo	23
Kajuhov park	24

NAROČILNICA

Naročam revijo List do pisnega preklica

Ime in priimek

Naslov (ulica in kraj)

E-naslov ali telefon

Podpis

Naročilnico pošljite po navadni pošti na naslov:
Zavod za kulturo Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj ali
na e-naslov: list.revija@gmail.com.

Cena letne naročnine (11 števil) je 20 €, cena posamezne številke pa 3 €.

List

REVIJA ZA KULTURNA
IN DRUGA VPRAŠANJA
OBČINE ŠOŠTANJ IN ŠIRŠE

Izdaja

Zavod za kulturo Šoštanj,
Trg svobode 12, 3325 Šoštanj,
zanj Kajetan Čop, direktor.
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Jože Volk

Vodenje redakcije

mag. Milojka B. Komprej

Jezikovni pregled

Jože Volk

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s. p.

Tisk

Grafika Gracer d. o. o.

Naklada

500 izvodov

Kritične pripombe na vsebino ali obliko
Lista bodo dosegle svoj namen
le, če jih boste posredovali s kratkim
sporočilom na e-naslov
list.revija@gmail.com.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za **LIST št. 10/2022** pošljete najkasneje
do 18. oktobra 2022 na elektronski
naslov list.revija@gmail.com.

Foto naslovnice – Dušan Dobnik

List je naprodaj v Trafiki
3dva na Glavnem trgu,
Šoštanj.

NAŠA OBČINA

Evropski teden mobilnosti 2022

Občina Šoštanj letos že deveto leto sodeluje v Evropskem tednu mobilnosti (ETM). Osnovni cilj trajnostne mobilnosti je zmanjšati motorni promet, istočasno pa zagotavljati dobre pogoje za pešačenje, uporabo koles in javnega potniškega prometa v mestu.

Foto arhiv Občine Šoštanj

Izgradnja garažne hiše Šoštanj

Župan Občine Šoštanj in predsednik uprave družbe Esotech, d. d., Marko Škoberne sta v začetku septembra podpisala pogodbo za izgradnjo garažne hiše v Šoštanju.

Zgradili jo bodo za trškim jedrom – ob Muzeju usnjarstva na Slovenskem in bo obsegala klet, pritličje in povozno streho. V njej bo prostora za približno 130 parkirišč, ki bodo namenjena stanovalcem novega bloka, ki ga bo gradil zasebni investitor, in splošni uporabi. V garažni hiši bodo pripravljeni dovodi z možnostjo montaže električnih polnilnic.

Obnova ceste Metleče – Gril

V Metlečah zaključujejo prenovo ceste Gril, in sicer od križišča z lokalno cesto do začetka peš in kolesarske poti. Vrednost del, ki jih izvaja Andrejč, d. o. o., je 83.000 EUR.

S prenovo te ceste Občina Šoštanj izpolnjuje svoj del obveze do države, ki bo v tem letu začela z deli na državni kolesarski povezavi Velenje–Šoštanj–Mozirje v mestu Šoštanju.

Trajnostna mobilnost zato ne pomeni le celovito zasnovanega cestnega omrežja, pač pa posega tudi na področje urbanizma, vključuje zeleni sistem mesta, pravilno razmeščanje vsebin v naseljih ter življenje in živahnost mesta nasploh. Dolgoročno prispeva k manjšemu izpustu toplogrednih plinov, manjši porabi energije, manj hrupnim in bolj prijetnim mestnim središčem. Izboljšuje kvaliteto življenja in je ključna pri razvoju pametnih mest. Evropski teden mobilnosti poziva k spremembi mobilnostnih navad.

Letos je Občina Šoštanj pripravila številne aktivnosti z željo promovirati trajnostno mobilnost. Na otvoritveni dan smo povabili Adija Smolarja, načrtovane smo imeli še številne druge aktivnosti na Glavnem trgu, vendar smo jih morali zaradi

slabega vremena prestaviti v kulturni dom, nekatere pa tudi odpovedati.

V tednu mobilnosti smo izvedli brezplačen tečaj rolanja za otroke, predavanje o električnih vozilih, v DEOS Centru starejših Zimzelen so telovadili s Šolo zdravja, na dan brez avtomobila pa so na poligonu kolesarili, rolali, se igrali in pokazali svoj način mobilnosti otroci Vrtca Šoštanj.

Aktivnosti v sklopu ETM se izvajajo v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE in so financirane s strani Ministrstva za okolje in prostor v okviru sredstev Sklada za podnebne spremembe. Posredniški organ je Ministrstvo za infrastrukturo.

#trajnostnamobilnost | #evropskitedenmobilnosti | #samo1planet | #care4climate | #sptm

Foto arhiv Občine Šoštanj

Foto arhiv Občine Šoštanj

TJAŠA REHAR

Prikazovalnik aktualnih podatkov Termoelektrarne Šoštanj

Termoelektrarna Šoštanj je v pritličju občinske stavbe namestila monitor, na katerem se prikazujejo podatki v zvezi s TEŠ. Podatki so aktualni in pomenijo povprečje za zadnje pol ure.

- V okvirju levo zgoraj je podatek o proizvodnji električne energije v TEŠ (na levi strani); posebej za blok 5 (B5), blok 6 (B6), plinsko turbino 1 (PT51) in plinsko turbino 2 (PT52). Na sliki je razvidno, da trenutno deluje le blok 6.
- V okvirju levo na sredini so podatki o emisijah SO₂ in emisijah prahu v ozračje.
- V okvirju levo spodaj so emisije NO_x delcev v ozračje.

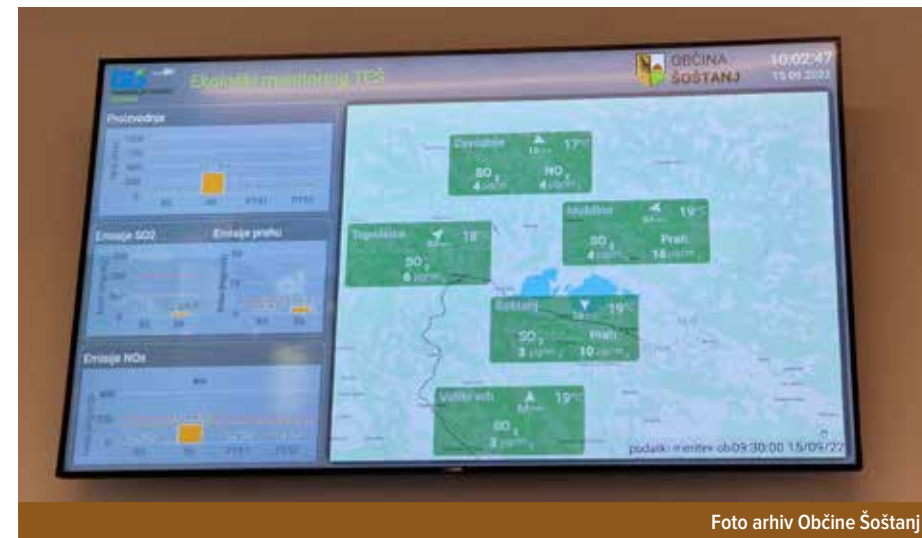

Foto arhiv Občine Šoštanj

- Osrednji del ekrana prikazuje del naše občine, v okvirčkih na karti pa so podatki z merilnih postaj v občini Šoštanj: Mobilna (nahaja se pri bivši trgovini Osmica ob TEŠ), Šoštanj (nahaja se pri jezeru), Veliki vrh (nahaja se ob meji z občino Šmartno ob Paki, pri kmetiji Krumpačnik), Zavodnje (nahaja se v Zavodnju nad gostiščem Pri Vidi), Topolšica (nahaja se pri Bolnišnici Topolšica). Za posamezna merilna mesta

so vidni podatki glede hitrosti in smeri vetra, temperature ter emisije delcev v ozračje.

Monitor se nahaja v pritličju nad tablo »Obvestila« na desni strani (gledano proti izhodu iz stavbe). Deloval bo vsak dan med 7.00 in 18.00, tudi med vikendi in prazniki, saj se skozi okno dobro vidi in je torej vsaj delno dostopen tudi izven delovnega časa.

Obnova mostu čez Pako v Penku

V Penku pri podvozu železniške proge izvajajo prenovo dotrajanega lesenega mosta čez reko Pako.

Zaradi del bo most neprevozen do sredine oktobra, obvoz je označen. Vse uporabnike prosimo za strpnost in dosledno upoštevanje prometne signalizacije. Na mostu bodo zamenjali lesene mostnice in obnovili kovinsko podkonstrukcijo.

Foto arhiv Občine Šoštanj

Podpis pogodbe za sanacijo plazu v Belih Vodah

Občina Šoštanj je z izvajalcem GP Fajdiga, d. o. o., podpisala pogodbo za sanacijo plazu na JP 910 031 Reberšak–Leskovšek Bele Vode.

Projekt se delno sofinancira s strani Ministrstva za okolje in prostor kot realizacija programa odprave

posledic neposredne škode na stvareh zaradi posledic neurij s poplavami 18. julija 2021.

Po zagotovitvi sofinancerskih sredstev s strani MOP smo lahko pristopili k podpisu pogodbe za izvedbo gradbenih del za sanacijo plazu na javni poti 910 031 Reberšak–Leskovšek Bele Vode. Vrednost del znaša 137.594,19 EUR brez DDV in 167.864,91 EUR z DDV, od tega je delež sofinanciranja s strani MOP 123.826,95 EUR. Dela bodo zaključena predvidoma do začetka meseca novembra, gre pa za plaz na cesti, ki vodi do spodnjega Berložnika (priljubljene izhodiščne točke na Smrekovec).

S sanacijo bodo stabilizirali območje plazu in sanirali širše območje drsenja zemljine pod javno potjo, kjer bodo izdelali stabilizacijsko konstrukcijo iz AB pilotov globine do 7 m, ki bodo med seboj povezani z AB gredo. Nad javno potjo bodo izvedli sanacijo odvodnjavanja z betonskimi kanaltami in zemeljskim jarkom, kamor se bo stekala zaledna in površinska voda. Pod javno potjo teče potok Štajerska Kramarica, kjer bodo s kamnito zložbo in oblogami preprečili nadaljnjo zajedanje brežin. Po celotni dolžini sanirane javne poti bodo zamenjali voziščno konstrukcijo in izvedli novo asfaltno podlago.

Zbiranje odpadnega olja

V Šoštanju se odpadno olje zbira na dveh lokacijah, in sicer na Aškerčevi cesti in v Metlečah.

V okviru evropskega projekta Manj je več bodo vzpostavili zbiranje odpadnega olja še v Topolšici, in sicer v bližini gasilskega doma (pri postaji BICY). Nova zbiralnica bo zgrajena predvidoma do konca leta.

Vsa gospodinjstva lahko prejmejo brezplačno 3,5-litrsko posodo za zbiranje olja doma, in sicer v času odprtja zbirnega mesta Šoštanj v oktobru: 8. in 22. oktobra med 9.00 in 12.00.

Občankam in občanom Občine Šoštanj iskreno čestitamo za občinski praznik!

Komunalno podjetje Velenje

Občankam in občanom iskreno čestitamo ob 30. septembru, prazniku Občine Šoštanj

Želimo, da skupaj z vami še naprej ustvarjamo dobre zgodbe in prijetno sobivanje.

080 80 34
BREZPLAČNA ŠTEVILKA
www.kp-velenje.si

ESOTECH

Zaposleni družbe Esotech vam čestitamo ob prazniku Občine Šoštanj.

70 LET NAJBOLJŠIH TEHNOLOŠKIH REŠITEV

Postajamo sinonim inženirskega podjetja za celostno izvajanje najboljših tehnoloških in investicijskih rešitev na področju jugovzhodne Evrope.

www.esotech.si

Lokalne volitve 2022

Letošnje lokalne volitve bodo 20. novembra.

Na občinski spletni strani (www.sostanj.si) so pod zavihkom Lokalne volitve 2022 objavljeni vsi aktualni podatki, obrazci in ostale informacije, povezane z lokalnimi volitvami.

INTERVJU

NIKOLI SE NE PREDAJ Darko Menih

Župan Darko Menih še ni rekel zadnje besede, kljub temu da je leto županskih volitev in da je na neposredno zastavljeno vprašanje odgovoril ... Preberite, kaj je odgovoril! Berite tudi o Kajuhovem letu, suši, suhem zadrževalniku in zakaj letos ob občinskem prazniku, ki bo 30. septembra, ne bo častnega občana. Pogovor z našim županom je vedno neke vrste učna ura, v kateri se ve, kdo pozna vse odgovore.

Spoštovani župan, naj na začetku omenim, da ste župan Občine Šoštanj že šestnajst let in je to gotovo doba, o kateri bi lahko napisali knjigo. Zato bo moje vprašanje do vas temeljilo na občutkih. Takrat in sedaj. Zadovoljstvo, razočaranje, načrti?

Res je šestnajst let dolgo obdobje. Pred županovanjem sem bil v šolstvu – profesor športne vzgoje in nato ravnatelj, tako da je bila sprememba precejšnja, pričakovanja velika. Danes sem zadovoljen, saj smo veliko stvari, ki smo jih načrtovali takrat in nato tekom let, uspešno izpeljali. Ponosen sem, da smo ves čas delali za dobro občanov. Verjamem, da je večina to tudi videla in opazila. Tudi razočaranja so bila, ko zaradi zunanjih vzrokov nismo mogli izpeljati kakšnih projektov. Ko potegnem črto, ostajajo v spominu lepe stvari. O načrtih za prihodnost težko govorim, saj se sedaj še 100-odstotno posvečam delu na občini.

Občina Šoštanj je v tem času doživela številne spremembe, ki smo jih omenjali vsako leto ob prazniku Občine. Pa bi vprašala za letošnje leto. Kaj ga je zaznamovalo?

Vojna v Ukrajini in posledično podražitve, energetska kriza, to zelo vpliva tudi na naše delo. To leto smo razglasili za Kajuhovo leto, namreč letos praznujemo 100 let njegovega rojstva.

Je tudi država razglasila Kajuhovo leto?

Žal ne. To je bila sicer naša želja, a nismo uspeli. Smo pa Kajuhovo leto razglasili v okviru občine. Vesel sem, da nam je na sestanku na ministrstvu uspelo doseči, da bodo za naše projekte zagotovili nekaj sredstev. Pripravljeni so sofinancirati Kajuhove klopi, ki jih bomo postavili, kjer je Kajuh živel in ustvarjal.

Vrsto dejavnosti okoli Kajuhovega leta je potekalo preko organizacijskega odbora in preko Občine. Kako se bo zaključilo?

Vodja skupine, ki vodi Kajuhovo leto, je Kajetan Čop. Nekaj aktivnosti se je že odvilo, nekaj

Foto Dušan Dobnik

se jih še bo. Želja je, da Kajuha čim bolj približamo tudi mladim. V skupino smo vključili šolo, vrtec, knjižnico, muzej, krajevne skupnosti in vsa društva v občini ter JSKD. Vsak je po svoje obeležil stoto obletnico pesnikovega rojstva. Kajuhovo leto se bo zaključilo s Kajuhovim festivalom, ki bo trajal od 7. do 13. decembra. Na festivalu bodo nastopili znani slovenski glasbeniki, kot so Ditka, Mi2, Gianni Rijavec in Stane Špegel. Poleg njih bo tudi koncert Mešanega pevskega zbora Svoboda, Pihalnega orkestra Zarja ter predstavitev glasbenega projekta Uglasbitev Kajuhovih pesmi, ki sta ga pripravila Nace Serdinšek in Grega Plamberger. Festival se bo zaključil z osrednjo prireditvijo, ki bo 13. decembra, in z odprtim razstavo likovne kolonije Kajuh 100 LET, ki je bila julija v Šoštanju in na kateri so ustvarjali študenti kiparstva Akademije likovnih umetnosti iz Ljubljane.

Ste razmišljali o kakšnem novem poimenovanju po Kajuhu? Na primer Zavod za kulturo ... ali kakšen objekt?

Razmišljali smo. V Šoštanju imamo kar nekaj poimenovanj po njem. Šlo smo pred nekaj leti preimenovali, imamo park, ki ga trenutno prenavljamo, ulico, Kajuhov dom, njegov spominski objekt ... Menim, da smo njegov spomin počastili na številne načine tudi z izdajo knjig.

Se Kajuhov park prenavlja zaradi praznovanja 100. obletnice rojstva našega pesnika? V mestu je slišati negodovanje, da ne bi bilo treba tako poseči v prostor?

Pri vsaki stvari je tako, da je nekomu všeč, drugemu ne. Prenovo smo uvrstili v letošnje leto v sklopu praznovanj ob Kajuhovem letu. Prepričan sem, da bo park po prenovi predstavljal sodobnejši prostor druženja vseh generacij in tvoril celoto s kulturnim domom in glasbeno šolo. Zagotovo je bila nujna prenova tlakovanih

poti, saj tlakovci niso bili ravni. Prav tako je bilo treba zamenjati ograjo, obnoviti zelene površine in nasaditi takšne, ki bodo v tistem okolju dobro uspevale. Vsa zdrava drevesa smo obdržali, prostor pa bo dobil parkovne površine tudi na račun stare bencinske črpalke, saj se parkirišča »selijo« bočno ob Kajuhovo cesto. Menim, da je bila prenova potrebna, morali smo obnoviti staro infrastrukturo, potrdili so jo tudi občinski svetniki.

O epidemiji covid 19 ne bi posebej, a vendar, kako ste na Občini pripravljeni na jesen in morebitni izbruh?

Izbruh je pravzaprav že tu, če pogledamo, koliko ljudi dnevno zboli. Je pa sedaj vse veliko lažje, kot je bilo pred dvema letoma, saj bolezen poznamo, strah je manjši, ljudje so cepljeni. Če se spomnimo, v začetku epidemije smo s strahom vsak dan spremljali medije, ali bo 1, 2, 3 potrjeni primeri, ostali smo doma, delali od doma. Kot rečeno, tokrat je lažje, saj smo tudi na delo na daljavo pripravljeni, imamo zaščitna sredstva, teste in vse, kar je potrebno, da bo življenje v naši občini teklo čim bolj normalno.

Rekla sva, da bova bolj na splošno predstavila delo na Občini in dela v občini v tekočem obdobju. Pa začniva na kadrovskem področju. Koliko je bilo zaposlovanja?

Pred šestnajstimi leti, ko sem prišel na Občino, je bil to pretežno zelo mlad kolektiv. V tako dolgem obdobju pa ni več tako. Kar nekaj sodelavcev je tik pred upokojitvijo. Prav zaradi tega smo s septembrom zaposlili novega sodelavca, ki bo nadomestil nekoga, ki se v začetku prihodnjega leta upokoji. Že lani pa se nam je pridružila sodelavka, ki dela predvsem na področju investicij, razpisov za pridobitev sredstev, tudi turizma ... Pri nas je tako, da morajo zaposleni poznati široko področje dela, saj nas ni veliko.

Foto Dušan Dobnik

Med počitnicami je bilo predvsem v mestu Šoštanj živahno. Dijaki so opravljali počitniško delo. Kaj je bilo letos drugače?

Letos so dijaki in študentje opravljali počitniško delo že trinajsto leto. V tem času se jih je zvrstilo več kot 1000. Vsako leto opravljajo podobna dela, letošnje leto ni bilo izjema. Nekateri so zelo pridni in delo tudi sami opazijo, drugi pa čakajo, da jim pokažeš vsako travo, ki je jo je treba opleti, smet, ki naj bi jo pobrali. Če imajo stalni nadzor, so zelo učinkoviti. Žal pri nas to izvaja nekdo, ki ima že v pisarni veliko dela. O tem bi bilo vredno razmisliti v prihodnje.

Koliko je potreb po toplem obroku, ki ga Občina zagotavlja socialno ogroženim od leta 2014?

Že pred leti, natančneje leta 2014, smo zaznali stiske samskih starejših občank in občanov z najnižjimi prihodki in ugotovili, da gre za ranljivo skupino, ki potrebuje pomoč tudi v obliki organizirane prehrane. Ob podpori občinskih svetnic in svetnikov so bila za ta namen v proračunu zagotovljena dodatna finančna sredstva. Upam, da smo s tem ukrepom v zadnjih osmih letih ublažili marsikatero socialno stisko. Kosila pripravljajo v kuhinji Vrtca Šoštanj, upravičenci pa jih po izjemno ugodni, subvencionirani ceni prejemajo vse delovne dni v tednu, razen sobot, nedelj in praznikov. Število upravičencev se spreminja, trenutno jih je 11, njihova povprečna starost pa je 78 let.

Suša, mimo nje ne moremo. Kako bo Občina pomagala prizadetim kmetom?

V letu 2022 je bila na območju naše občine priznana naravna nesreča suša, ki je prizadela celotno Slovenijo. Državne komisije za ocenjevanje škode so ugotovile območja, kjer so bile posledice suše največje, vsem območjem so določili, kakšen je bil odstotek poškodovanosti posameznih kultur. Na našem območju so bile najbolj prizadete travinje in silažna koruza.

Ker je država sprejela sklep, da se škoda po suši popiše in oceni, so to jesen v teku postopki, ko občine zbirajo vloge oškodovancev, ki bodo vnesene v državni program Ajda, nato pa bo država sprejela ukrepe, kako ob tej naravni nesreči vsem prizadetim pomagati. Vse te škode smo popisali in prijavili, kot od nas zahteva zakonodaja.

Vse se draži. Se kaj več ali manj gradi v občini?

Res se vse draži, je pa tudi res, da cene na svetovnih trgih pri nekaterih surovinah že nekoliko padajo. Mi smo projekte, ki smo jih načrtovali in vključili v letošnji proračun, izpeljali oz. jih še bomo. Gradnja garažne hiše bi se že morala začeti, vendar smo prvo javno naročilo razveljavili, saj so bile cene previsoke. Na ponovljenem javnem naročilu smo dobili ponudbo, ki je bila za nas finančno sprejemljiva, zato bomo v oktobru polagali temeljni kamen, tako da bo prihodnje leto za Glavnim trgov žele stala garažna hiša.

Foto Dušan Dobnik

Višina komunalnega prispevka. Je bil sprejet kakšen nov odlok ali kriterij plačila?

Glede KP je bila izvedena sprememba občinskega odloka, ki je tudi vplival na končno višino odmere KP v odnosu glede na prvotni stari odlok.

Odlok o podlagah za odmero KP v občini Šoštanj je bil sprejet oz. spremenjen 20. 4. 2022. Glede na nova merila je bil spremenjen v smislu, da se višina KP za stanovanjske objekte v osnovi glede na stari odlok zniža za 30 %, za gospodarske objekte za cca. 40 % in kmetijske objekte za 50 %. Sprememba odloka je vsebovala tudi preostale tehnične dopolnitve, prilagoditve in usmeritve s strani nove gradbene in prostorske zakonodaje, ki je pričela veljati s 1. 6. 2022.

Za primerjavo lahko navedem, da je pred spremembo znašal KP za gradnjo povprečne stanovanjske hiše v velikosti 160 m² približno 11.000 EUR, po novem odloku pa največ 5.400 EUR; govorimo o celotni komunalni opremljenosti (vodovod, kanalizacija, ceste, toplovod, smeti).

Občinska stanovanja. Že nekaj časa ni bilo razpisa. Ali bo občina kaj dokupila ali zgradila, glede na potrebe.

Občina Šoštanj je izvedla razpis za najem neprofitnih stanovanj v aprilu 2015. Do danes je rešenih približno 95 % vseh vlog, ostalih 5 %, ki so na lestvici, na stanovanje še čaka.

Povpraševanje po stanovanjih je precejšnje, predvsem je veliko odrasčajočih otrok, ki bi želeli iti na svoje. Nov razpis bomo izvedli še v letošnjem letu ali v začetku prihodnjega. Največji problem je, da Občina praznih stanovanj nima.

Občina Šoštanj ima v svoji lasti 135 stanovanj. V zadnjem letu je zelo malo sprememb pri najemnikih stanovanj. Najemniki se svojih najemniških stanovanj držijo in jih ne zapuščajo, kot je bilo to v preteklih letih, tako da smo v zadnjem letu oddali samo eno stanovanje, eno pa smo z najemniki zamenjali.

Nakupa novih stanovanj ne načrtujemo. Zasebni investitor bo gradil blok za Glavnim trgov, na ta način predvidevamo tudi gradnjo manjših blokov v Metlečah.

Rekli smo, da se je v občini veliko spremenilo, veliko se je gradilo, urejalo ... Cesti heroja Gašperja in Matija Gubca sta dokončani. Zakaj je bila potrebna rekonstrukcija?

To je bilo eno redkih območij v Šoštanju, kjer ni bil urejen pločnik. Sedaj je, kar bistveno vpliva na večjo varnost pešcev v prometu. Poleg tega smo ločili fekalno in meteorno kanalizacijo, obnovili vodovod ter javno razsvetljavo. Na Cesti heroja Gašperja je spremenjen prometni režim in je sedaj enosmerna cesta.

To je bila obsežna prenova, verjamem, da so imeli ljudje, ki živijo ob teh cestah, kar težko poletje. Sedaj imajo lepo cesto z varno potjo tudi za pešce.

Pri vseh prenovah poslušamo tudi prebivalce, ki tam živijo, in jim pomagamo, kolikor se da. Nekateri razumejo, da se morajo na primer za dodaten uvoz odpovedati enemu parkirnemu mestu pred blokom, nekateri pa tega niso pripravljeni storiti. Če nimamo prostora, stvari ne moremo izvesti. Takih primerov je v občini veliko. Ljudje bi radi nekaj imeli, a niso ničesar pripravljeni storiti za to.

Kolesarska steza je medobčinski projekt, ki v zadnjem času dobiva končne oblike. Kdaj bo dokončan del, ki teče po občini Šoštanj.

Jeseni bodo začeli izvajati dela na terenu skozi mesto Šoštanj, in sicer od rokometnega igrišča do Mihaelovega doma. Na tem mestu bo ob železnici poleg kolesarske steze tudi ločena pot za pešce. Dela se začinjajo že letos in bodo zaključena v prihodnjem letu.

V drugi polovici leta 2021 je bil odobren finančni prispevek EU sklada za regionalni razvoj regij, kar predstavlja osnovo, da bo do leta 2023 predvidoma zgrajena kolesarska povezava tudi na celotni relaciji Dobrna–Velenje–Šoštanj–Šmartno ob Paki–Mozirje. Skupni stroški operacije znašajo 5.607.287,00 EUR. To pomeni, da je gradnja tik pred začetkom, saj so razmerja z lastniki zemljišč urejena, izbira izvajalcev že zaključena, potrebna finančna sredstva pa odobrena.

V občini je devet krajevnih skupnosti. Kakšno je sodelovanje in mogoče, kje se trenutno kaj dogaja?

Z vsemi krajevnimi skupnostmi odlično sodelujemo. Povsod se kaj dogaja. V Šentvidu smo zaključili sanacijo plazu proti Domu na Slemenu, v Zavodnju se borimo za nadaljevanje prenove državne ceste, v Topolšici obnavljamo cestne odseke, v Lokovici je država uredila prehod za pešce s pločnikom, v Ravnah prenavljamo ceste, v Belih Vodah saniramo ceste in plazove, prav tako v Skornem, ceste obnavljamo v Gaberkah, v Šoštanju prenavljamo Kajuhov park ...

Kako ste zadovoljni z delom društev, bo prišlo do kakšne sistemske spremembe pri delovanju?

Društva skrbijo za kulturni, športni in družabni utrip občine. Z njihovim delom moramo biti zadovoljni.

Športna, kulturna, turistična, humanitarna, mladinska – vsa delajo odlično. Mi jim pomagamo s finančnimi vložki preko javnih razpisov, na katera se društva prijavljajo. Sistemskih sprememb do konca mandata ne načrtujemo.

Most čez Pako v Penku se ravno prenavlja. Zakaj ni prišlo do nove gradnje tega objekta, ki bi pripomogel tudi k poplavni varnosti?

Že leta 2018 smo izdelali idejne zasnove celovite sanacije tega mostu v več variantah, vendar vsi lastniki niso podali soglasja k nobeni izmed predlaganih rešitev. Predviden je bil nov armiranobetonski most brez vmesnih podpornikov v strugi. Ker teh soglasij nismo dobili, smo pristopili »zgolj« k sanaciji lesenih mostnic, kar je bilo pa res že nujno, saj so bile dotrajane in nevarne.

O tretji razvojni osi sva že lani. Vidite kakšen problem dostopa do gradbišča po lokalnih cestah v občini?

Posebnih težav ne vidim. Potrebne je bilo precej prilagajana, ko je bila cesta zaprta, takrat so bili prizadeti predvsem prebivalci Gaberk, saj so imeli veliko daljšo vožnjo do Velenja. Kot sem že prej omenjali, če hočemo kakšne izboljšave, moramo za to tudi sami nekaj narediti oz. potpeti. Tako bo tudi pri gradnji tretje razvojne osi.

Za konec naj omenim še velik projekt, to je suhi zadrževalnik v Ravnah. Kaj je to?

Suhi zadrževalnik je zadrževalnik, ki zadrži viške vode vodotoka po deževju. Kot pove že ime samo, je zadrževalnik ob normalnih razmerah, ko voda ne prestopi struge vodotoka, suh. Gre za preoblikovanje terena z brežino, ki ima v času obilnejšega deževja oz. poplave funkcijo zadrževanja vode. Občina Šoštanj in Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode, sta podpisali sporazum o skupni izvedbi investicije: Izvedba protipoplavnih ukrepov na sotočju Bečovnica in Klančnice v naselju Ravne, izgradnja suhega visokovodnega zadrževalnika. Občina Šoštanj bo pridobila gradbeno dovoljenje s potrebno dokumentacijo, Direkcija RS za vode pa bo na osnovi gradbenega dovoljenja izvedla suhi zadrževalnik. Z njegovo umešitvijo bi se bistveno zmanjšala poplavna nevarnost dovodnega, naseljenega, območja mesta Šoštanj proti izlivu v reko Pako. Zemeljska pregrada z glinenim tesnilnim jedrom

Foto Dušan Dobnik

bo dolžine cca 500 m z naklonom cca 1 : 2. Maksimalna višina pregrade na območju dna doline bo znašala do 6,5 m. Upravljanja in vzdrževanje izvedenega suhega zadrževalnika bo izvajala DRSV.

Vem, da je še veliko področij, ki bi jih lahko obdelala. Zanima me, kako vi vidite na splošno Občino v letošnjem letu in čemu dajeje kot župan prednost?

V letošnjem letu je Občina realizirala vse zastavljene cilje, je finančno stabilna, brez zadolževanja. Nekateri projekti, ki so se začeli v letošnjem letu, se končujejo v prihodnjem letu, vsa gradbena dovoljenja so pridobljena, finančna konstrukcija je potrjena tudi s strani svetnikov Občinskega sveta.

Občinski praznik. Bo letos častni občan?

Po pravilniku letos Komisija za priznanja ni razpisala priznanja za častnega občana. Podelili bomo tri priznanja in tri plakete, in sicer Branimir Drev, Jože Sovič in Turistično olepševalno društvo Šoštanj prejmejo priznanja, plakete Občine pa Janko Jan, ženski pevski zbor Planike in Pavel Skornšek.

Tudi vi boste nekaj ljudi posebej pohvalili. Bi jih še več, če bi bilo mogoče?

Vsako leto podelim tudi priznanja župana. Tehtno premislim, kdo prejme ta priznanja, prepričan sem, da gredo v prave roke.

Vse zelo zanima, ali boste kandidirali za župana ali ne. In če ne boste, kaj želite kandidatom in kakšno občino si želite še naprej?

Novemu županu želim, da bo uspešen pri realizaciji svoje vizije razvoja občine. Želim si in verjamem, da bodo naši začetki in pripravljeni projekti z vso zahtevano dokumentacijo realizirani.

Znani ste po »iskricah«, ki jih preberete in podelite s sodelavci. Imate kakšno še za občane?

Ko si stisnjen v kot in se vse zaroti proti tebi, ko se zdi, da ne boš mogel zdržati niti trenutka več – se ne vdaj. Kajti prav tam in tedaj se bo usoda obrnila. (Harriet Beecher Stowe) Iskrene čestitke občankam in občanom ob občinskem prazniku.

Hvala za ta pogovor, gotovo ni zadnji.

PRAVIČNI PREHOD

Pravični prehod za nepravilne čase

Prestrukturiranje premogovnih regij in pravični prehod je vedno pogostejša tema, ki bo ob udeležanju pomembno vplivala na načrtovanje naše prihodnosti. Leto izstopa iz premoga 2033 je ne glede na to, da mehanizmi prestrukturiranja upoštevajo vse dejavnike tveganja, za nekatere sicer preuranjeno, a bo do tega slej ko prej v prihodnosti tudi prišlo.

Vsekakor bodo tisti, ki bodo sledili priložnostim pravičnega energetskega prehoda, na boljšem, četudi si sami po tihem želijo to letnico čim bolj zamakniti v prihodnost. Vojna v Ukrajini je, namesto da bi pognala veter v jadra novim vetrnim elektrarnam, ki še vedno stopicajo pri sramotnem številu dve, še dodatno opogumila zagovornike izkoriščanja fosilnih goriv. Pozivanje države na 61. Skoku čez kožo, da razmisli o nadaljnji dejavnosti Premogovnika Velenje po letu 2033 na novih odkopnih poljih, je zelo pomenljivo. Primerno bi bilo, da se tudi Občina Šoštanj opredeli do takšnih pobud in jih morda opomni, da je bila izločitev Jame Šoštanj iz odkopnega polja leta 2002 za občino Šoštanj prelomna in dokončna. Da se je z njo končala dolgoletna stagnacija in degradacija, ki nam je ponudila možnost ponovnega razvoja. In po tej poti stopamo danes. Občina Šoštanj je ogromen energetski davek že plačala.

Razprava o energetski prihodnosti se prepogosto odvijata brez tistih, ki so zanjo žrtvovali največ.

Tak je vsaj zunanji vtis. O energetskem davku Šaleške doline danes bolj razpravljajo tisti, ki so zrasli na tej zgodbi, čeprav bi morali točiči po mizi predvsem tisti, ki že petdeset let nosimo breme posledic tega razvoja.

Očitno pa se nekateri vedno znajo iti in bodo tudi v prihodnosti pomemben dejavnik pri pridobivanju in koriščenju teh sredstev. Tudi pri zelo uspešni zgodbi turizma na dveh šaleških jezerih se v bistvu že dalj časa uspešno izvaja energetska prestrukturiranje doline.

Urejena ugrezninska področja s svojimi jezери vabijo kopalce od blizu in daleč. Laskavi naslov že četrtič podeljeni Velenjski plaži za »Naj naravno kopališče« govori, da so na pravi poti. Lahko jim samo čestitamo. Tudi sam sem že izkoristil to dobrino in ob tem razmišljal, kako bi podobna zgodba izboljšala ponudbo našega objezerskega mesta. Pa vendar, ko pa tisti, ki se spogledujemo z drugimi največjim šaleškim jezerom, javno izrečemo svoje pobožne želje po podobni ureditvi tudi pri nas v prepričanju, da si po 50-letni degradaciji to tudi zaslužimo, nas hitro podučijo, da je Družmisko jezero jezero v nastajanju in da se v tej fazi ne more uporabiti za potrebe turističnega razvoja. S kakšno neverjetno lahkoto nas odpravijo. In mi to vzamemo za pribito. A vendar bi želel opomniti, da so v Šaleški dolini v tem trenutku vsa jezera v nastajanju, kar pa ne pomeni, da to ne omogoča razvoja. Da je tako, so že spoznali tudi snovalci avtocestne povezave, ki so bili prisiljeni v spremembo njene izvedbe mimo Škalskega jezera. Namesto vkopa avtoceste bo sedaj viadukt rešil izvedbo trase. Sicer se bo investicija podražila, a rešitev so naši.

DANILO ČEBUL

Tudi obe največji jezeri v dolini sta veliko bolj medsebojno povezani, kot bi si želeli. Ležen in jezerska pregrada jima je skupna. Obe področji sta aktivni in sta v nastajanju. Pregrada nam celo vzbuja strah, ki se ga tudi Občina Šoštanj močno zaveda in ga je izpostavila že večkrat. Če bi šlo karkoli narobe, upam da tega ne bomo dočakali, nas bi odplovilo sosednje turistično Velenjsko jezero. O posledicah si v tem zapisu ne upam razmišljati na glas. Vem pa, da je za to stanje kot povzročitelj odgovoren Premogovnik Velenje in da imamo ogroženi prebivalci pravico biti o dogajanju na nasipu sproti obveščeni. Če pogledamo na še vedno aktualno in za naše razmere primerljivo dogajanje na Muti, kjer jim preti avstrijsko jezero Golica, potem lahko zapišem, da bi se morali pri tako resnih temah odzivati bistveno drugače. V sušnih časih še toliko bolj, saj se zaradi potreb gospodarstva po vodi intenzivno prečrpava Družmisko jezero in se njegov vodostaj pospešeno znižuje. Le kje se bo gospodarski interes umaknil vprašanju varnosti prebivalcev? Nekoč v prihodnosti bodo vsa Šaleška jezera del velike turistične ponudbe naše doline. Tudi Družmisko bo del te zgodbe, pa naj še tako vlečejo za njegovo ročno zavoro.

Takrat bodo zbledeli spomini na degradacijo, na potopljene vasi, na skrajni odnos do okolja, bledeli bodo tudi spomini na rudarjenje. In takrat bo nastopil čas, ko bodo naši zanamci tudi v tem prostoru znali reči: »Da, v naši lepi Šaleški dolini znamo delati še kaj drugega kot kopati premog.«

Šoštanj je postal objezersko mesto.

Foto Danilo Čebul

NAŠA DRUŠTVA

Planinski pohod na Križevnik s piknikom na planini Ravne

Društvo Vulkan Bele Vode je za cilj letošnjega planinskega izleta izbralo planino Ravne in Križevnik. Po pohodu smo imeli piknik na planini Ravne. V soboto, 10. 9. 2022, se je 30 pohodnikov ob 6.00 zjutraj zbralo pri Razpodovniku.

Bili smo dobre volje. Vremenska napoved je kazala, da nas bo tisti dan, vsaj dopoldan, morda spremljalo celo sonce. Po uri in pol

BARBARA PETERNEL

vožnje smo prispeli do planine Ravne, kjer je bilo naše izhodišče. Prijazna pastirica nam je skuhala kavo. Nahrbtnike smo napolnili s pi-jajo in sendviči ter krenili na pot. Izlet je bil primeren za vse, tiste, ki so šli v hrib, kot tudi tiste, ki so si zaželeli lep, a ne preveč naporen dan v naravi. Nekaj članov se je odločilo ostati pri pastirju na planini Ravne. Sprehodili so se do bližnjega križa, od koder je lep razgled na okoliške planine in občino Luče. Nato pa so za ostale pohodnike v vmesnem času spekli čevapčiče. Ostali so se podali proti planini Poljšak. Pot je trajala uro hoje in nas vodila po slikovitih poteh in lepem gozdu. Na koncu poti smo po manjši dolinici mimo vodnega zajetja prispeli na planino Poljšak. Na planini je tudi pastirska koča. Nekaj članov se je po kratkem postanku odločilo počakati na planini Poljšak. Večina članov z dobro kondicijo pa je šla še naprej, proti Križevniku. Od pastirske koče proti vrhu Križevnika nas je pot peljala skozi redke macesnov gozd, nato pa se je skozi ruševje začela bolj strmo vzpenjati. Kmalu nas je pripeljala do vrha zelo lepo razglednega in sončnega Križevnika. Vračali smo se po isti poti. Vsi skupaj smo se kasneje spet našli na planini Ravne, kjer je že lepo dišalo po peč-nih čevapčičih. Zelo so se prilegli. Pastirica nas je pogostila z okusnimi domačimi piškoti, ki so nam zelo teknil. Za slastne kekse in pri-jazno gostoljubje se ji prav lepo zahvaljujemo. Malo smo še posedeli, vreme se je vedno bolj kisalo, zato smo se s polnimi želodčki in tudi malo utrujeni počasi odpravili proti domu. Dan je bil lep; kljub vsakodnevnim nevihtam nas dež tokrat ni namočil. Vožnja domov je bila vesela in razposajena.

Planina Ravne

Foto arhiv društva Vulkan

Planina Poljšak

Foto arhiv društva Vulkan

Križevnik

Foto arhiv društva Vulkan

Športni vikend v Belih Vodah

Društvo Vulkan je letos zadnji vikend v avgustu po dveh letih spet organiziralo tradicionalni športni vikend na igrišču v Belih Vodah. Zaradi neugodnih vremenskih razmer je prireditev potekala v petek, 26. avgusta, in soboto, 27. avgusta 2022. Nedeljski turnir v odbojki na mivki smo zaradi dežja prestavili na nedeljo, ko je vreme to dopuščalo.

Petek, 26. 8. 2022, je bil predvsem za ljubitelje ruskega kegljanja. V ženski konkurenci je bila letos najmočnejša ekipa Škale, ki je premagala drugouvrščeno ekipo TEŠ in ekipo iz Zavodnj. Na tretjem mestu. Med moškimi ekipami je slavila ekipa Zavodnje, ki je premagala ekipo Škale na drugem in ekipo Bele Vode na tretjem mestu. V konkurenci mešanih ekip je bila letos prva ekipa Zavodnje, pred drugo uvrščeno ekipo

Škale in ekipo Teš 1, ki se je uvrstila na tretje mesto. Veliki pokal Belih Vod za skupno zmago izmed vseh ekip za leto 2022 je letos domov odnesla moška ekipa Zavodnje. V posamični konkurenci je pokal za najboljšega kegljača 2022 zaslužen osvojil Marjan Sedeljšek iz Zavodnj. Ob 19.00 je potekala podelitev pokalov in praktičnih nagrad za zmagovalne ekipe.

V soboto, 27. 8. 2022, so se pomerile ekipe v malem nogometu. Zmagala je ekipa Fultrefer, drugo mesto je pripadlo ekipi Ugovšek, tretji so bili nogometaši iz Lepe Njive. Sicer nam je v soboto malo ponagajal dež, a na igrišču v Belih Vodah so se zagreti mladi nogometaši podili za žogo, kot bi bil dan sončen in lep. Nogometni dan je lepo uspel. Tudi malo slabše vreme nas ni vrglo iz tira.

Posebna zahvala gre našim zvestim donatorjem: TEŠ, AL-AN INŠTALACIJE, OBČINA ŠOŠTANJ, BSW.SI, d. o. o., DOM NA SLEMENU, MAZEJ, d. o. o., VIDA MAZEJ, GOSTILNA SAVINEK,

VIRNEK D. O. O., ZAVAROVALNICA TRIGLAV, ODPAD GOCA, GP FAJDIGA, D. O. O., KARMA BAR, KZ ŠALEŠKA DOLINA, ROMAN KAVŠAK, S. P. – ZAVAROVALNICA GENERALI, BAR DŽONI, TERME TOPOLŠICA, HENKEL SLOVENIJA – CERESIT, TERRAN STREŠNI SISTEMI, JAGROS SLOVENIJA, JERNEJ NAVODNIK, S. P., TAMPOTISK, D. O. O., MATEJ ANŽELAK S. P., MESARSTVO KRIŽNIK, GRAS GRUBER D. O. O., MOMENT, NATAŠA ALBREHT s. p., ANDREJC, d. o. o., TRGOVINA OSMICA.

S svojo nesebično pomočjo vedno znova potrdite, da delamo dobro. Trudili se bomo, da vašo podporo in zaupanje upravičimo tudi v letih, ki sledijo.

Zahvaljujemo se vsem nogometašem, kegljačem in ostalim udeležencem kot tudi članom društva Vulkan, ki se niso ustrašili slabega vremena. Vsi skupaj smo dokazali: kjer je volja, je tudi pot. Prireditev je uspela. Vzdušje je bilo veselo in sproščeno. Se vidimo naslednje leto.

BARBARA PETERNEL

ŠV nogomet

Foto arhiv društva Vulkan

ŠV kegljanje

Foto arhiv društva Vulkan

Jamarki Mateja in Teja

Mateja iz Nazarij in Teja iz Mozirja sta v začetku septembra v Kočevskem rogu uspešno opravili zelo zahtevni izpit za naziv jamarja. Same priprave na izpit trajajo nekaj let in je treba prej obiskati kar nekaj jam, da osvojiš potrebne jamarske veščine.

Mateja Solar se je jamarskim vrstam pridružila leta 2015. Jamarstvo je spoznala leta 2014 prek sinov Žiga in Filipa ter se počasi pričela navduševati nad tem početjem. Odločila se je, da se prične učiti vržno tehniko, in tako je novembra že visela na vrvi v Železni jami pod Aleševim budnim očesom. Znanje je pridno posrkala in v začetku decembra se je skupaj z nami spustila v Rakunovo brezno. Tam sta naredili Mateja in Lea svoj prvi spust in dobili občutek, za kaj sploh gre. V Rakunu smo se res potrudili, za puncu smo prinesli v jamo polno čokolade in ju navdušili. Matejina pot se je začrtala z obiski nekaterih vertikalnih jam in do sedaj je aktivno sodelovala v vseh pomembnih zadevah v klubu. Mednarodno smo skupaj dvakrat odpotovali na Madžarsko: v Budimpešto in na Blatno jezero; dvakrat v Bolgarijo: v Vratca in Dryanovo ter v Romunijo. Z nami je raziskovala v Kebrovi luknji v Rovu novega upanja, Brezno presenečenja in še bi lahko našteval. Sodeluje tudi na raziskovalnih taborih na Korošici. Sedaj nas čedalje bolj razvaja z odličnim kuhanjem, zaradi česar so prvomajski tabori na Slomniku okusnejši. Leta 2019 se je opogumila in svoje znanje pokazala inštruktorjem JZS ter opravila izpit za pripravnika jamarja, sedaj pa tudi za jamarko. Čestitke, Mateja, in še na veliko skupnih poti.

Teja Šmarčan ima jamarstvo v krvi, saj je njen oče Zlatko naš član že vrsto let. Prišla nas je prišla pogledat, ko smo imeli leta 2020 čistilno akcijo v Aramovi jami. Tiho nas je opazovala iz varnega zavetja očetovega hrbta. In ko je prišla domov, je rekla, da bi nas pa le še večkrat prišla pogledat. Kmalu po tem dogovoru je že bila z nami na raziskovanju hriba Predkovič, kjer je raziskovala Dimno kamro, ki jo uvrščamo kot njeno prvo jamo. Ker ima jamarstvo v krvi, je bila poslej z nami skoraj na vseh akcijah. Ker se je bližal tabor Korošica, smo ji na Vranskem pokazali vršno tehniko in že je z nami rinila v visokogorje. Tam smo na prvem raziskovalnem dnevu že našli večje odkritje, Brezno dveh sonc. Še čisto zelena se je spustila v 50-metrsko brezno. Gregiju je zmanjkalo vrvi za opremljanje jame in je zadnjih 5 metrov spojil s tanjšim prusikom, da je dosegel dno. V tistem položaju smo ugotovili, da smo ji mogoče prehod preko vozla pozabili pokazati in smo jo obrnili nazaj gor. Gregi ji je sporočal, kako na vrvi narediti prehod s spusta na žemarjenje, ko je prvič visela v večjem 30-metrskem breznu in kvačkala. Teja je bila iz pravega testa in je naredila ognjeni krst. Sedaj je redna članica na vseh akcijah, pridno nabira znanje in se je lani udeležila tudi raziskovalne ekspedicije v Bosni in Hercegovini,

Foto arhiv društva

kjer ji ni bila prenaporna nobena naloga. Znana je tudi po vestnem učenju tako na faksu kot tudi v jamarskih veščinah. Letos spomladi je naredila izpit za pripravnika jamarja in sedaj jeseni že za jamarko. Čestitke, Teja, ob tvoji 20-letnici si obojamo še dolgo skupno jamarsko pot. Če želiš tudi ti postati jamar ali jamarka, nas le pocukaj za rokav in nam piši na jk.topolsica@gmail.com. Jamarska pot je dolga, a vredna truda, saj se ti vse dvakratno vrača.

Foto arhiv društva

Foto arhiv društva

DOGODKI IN LJUDJE

Praznik svetlobe v Šoštanju vnovič razsvetlil legendo potopljene vasi

V Šoštanju nadaljujejo s tradicijo izdelave in prižiga plavajočih Heindlovih svečk

Bilo je v nedeljo zvečer, 11. septembra, v kraju svetlobe v Šoštanju, na obali Šoštanjskega jezera. Po svoje skromno število ljudi, ki je podoživelo zdaj že znani obred vsakoletnega dogodka prižiga in odlaganja izdelanih, posebnih plavajočih svečk, je bilo navdušenih nad velikim, rekordnim podvigom. Partnerji organizatorja prireditve Zavoda za kulturo Šoštanj in direktorjem **Kajetanom Čopom**, Turistično olepševalno društvo Šoštanj s **Petrom Radojem** Tresimirjem, društvo Šola zdravja Skupina Šoštanj ter vodjo **Ljubico Donko** so tudi tokrat stopili skupaj in po preloženem terminu zaradi slabega vremena izvedli nočni program spuščanja prižganih sveč. Ob pomoči več prostovoljcev, skupine gasilcev PGD Šoštanj – mesto ter neposrednemu sodelovanju zakoncev **Alojzije** in **Valentina Heindla** so pričarali zanimiv, pravljичni večer. Romantična zgodba, položena na temačno, srebrno se lesketajočo se gladino jezera, naj bi ob tako neznansko velikem vložku Heindlovih ter nekaterih drugih prirediteljev in njihovih sodelavcev postala svojstven dogodek z veliko večjim obiskom. Morda je prav zato prvi organizator Čop že napovedal, da ima idejo in načrtuje za prihodnje celodnevno dogajanje ob prazniku svetlobe z večernim vrhuncem spomina na potopljeno vasico Družmirje. Ob tem

Dvajset tisoč voščenih svečk izdelati in jih nato prižgane odložiti na jezero ni mačji kašelj. Foto Jože Miklavc

spomnimo, da že zbiranje jajčnih lupin, vlivanje staljenega voska, nastavitvijo stenjev in vžigalic v t. i. Heindlove svečice (lučke) pomeni obsežno, dolgotrajno delo in kljub prostovoljstvu kar nekaj stroškov. Poseben podvig je zaključno dejanje pri jezeru, ko je potrebno množično prižiganje in polaganje sveč na vodno gladino. Brez veliko sodelujočih se početje zavleče globoko v noč. Tako najbrž še novi številčni rekordi ne bodo imeli pravega pomena brez novih zamisli in vsebinske note izvirnega ohranjanja legende.

NESPORNI ZAČETKI PO IDEJI ZAKONCEV HEINDL IZ METLEČ

Tokrat je nekoliko hladno vreme le postreglo in omogočilo obredno splavljenje plamenčkov, lučic, ki so simbolni spomin na nekoč prijetno vasico Družmirje. Ta se je v desetletjih kot žrtev

gospodarskih interesov postopoma vdrla v zemljo, izkapanine pa je zalila voda iz potoka Velunja in delno iz sosednjega Plevelovega jezera. Ko so splavili na jezero že kakšnih tisoč sveč, se je na vzhodnem nebu razkrila polna luna in povzročila dodaten odsev, kot srebrno cesto do gledalcev. Idiličen pogled za romantike in umetniško doživljanje večerno-nočnih trenutkov.

Če v spominu sežemo nekaj let nazaj, kako je nastajala tudi zgodba, legenda o umirajočem kraju, kjer naj bi na dnu tega jezera ob termoelektrani, »požrešnem« vzroku za trpljenje narave in prebivalcev, naj bi tu počivale duše nekdanjih krajanov potopljene vasi. Ožarjena gladina pa bi po Radojevi zamisli simbolizirala trpljenje prebivalcev ob pridobivanju elektrike, luči za vso deželo. Zanimiv in vsega vajeni nekdanji domačin Družmirja **Valentin Heindl** je v spomin na potopljeno

JOŽE MIKLAVC

LIST

Družmirje pred 15 leti prišel na idejo in prvič izdelal množico, 2500 sveč iz jajčnih lupin, voska in stenja, vse na roke in ob pomoči svoje najdražje dame Alojzije. Ob sodelovanju Šoštanjčanov so prižgali velik ogenj na obali jezera ter polagali »lučke« na večerno gladino tega temačnega jezera. **Peter Radoja** je ob podpori Turistično olepševalnega društva ter celo Pusta Šoštanjskega postopoma zganil še druge. Dodal je legendo o prvem prebivalcu Tresimirja (kasneje Družmirja), knezu Tresimirju. Ta med drugim pripoveduje prihod nekega ljudstva izza Urala ...

»Odondi smo podali se čez vsa gorja prek vojska, prek sovražnim nam za ljudstvo krajev, v silnih bitkah mož na moža, le z gorjem nam je bilo poslano. In ženam našim ni bilo nič drugega, kot z bedo za sinove njihove obdano. A to povem vam, knez vaš Tresimir predani. Tako smo tukaj, na tem mestu našli smo, kar smo iskali. Tukaj na tem mestu naredil sem svojo naselbino, kjer je dolina ravna, plodna, kjer nam je voda dana, z gozdovi in gorami posejana. Tresimirje, po meni imenovano, tu živel bo veke narod moj!«

ZA PRAZNIK SVETLOBE SPLAVILI 18 TISOČ PRIŽGANIH PLAMENČKOV

Tako so prišli tudi na letošnji poznopoletni večer (11. 9.) ob Šoštanjsko jezero Tresimirji in veleli Heindlu ter vsem drugim, da s tradicijo izdelave in prižiganja sveč delajo dobro delo in tako ohranjajo spomin na tiste davne čase, ko se je tu rodila generacija priseljencev ter se asimilirala z domačim življenjem. Da pa je prav tudi, da se spominjamo v modernem Mestu svetlobe na žrtve, ki jih je Šoštanj z vso dolino Zaleščansko vred utrpel v blagor Slovincem do vseh širnih meja, ko so kopali premog in so z njim svetili ter greli za lepše življenje in prihodnost. Zdaj zgodbo

Tresimirji so prišli kot ljudje nekoč iz Zakrpatja.

Foto Jože Miklavc

obujajo kot praznik svetlobe (iz elektrarne) ter Mesta svetlobe.

Da sta Alojzija in Valentin Heindl po nekajletni prekinitvi vztrajala, so bili zaslužni še drugi. Ko so leta 2015 v sodelovanju z že omenjenimi izdelali in splavili na jezero kar 15 tisoč (lučk), od tega 5000 za 5 let delovanja Šole zdravja v Šoštanju, gre zahvala tudi vodstvu skupine Šoštanj, sodelovanju Občine Šoštanj ter Zavoda za kulturo, ki je kasneje prevzel pobudo za tehnično in delno finančno plat dogajanja. Tokrat z rekordom kar 18 tisoč (!) izdelanih sveč v jajčnih lupinah je bilo kot v pravljici novo doživetje. Ob tem je sodelovalo precej ljudi, prijateljev ter domačinov

prostovoljcev. Blagi vetrič je le komaj opazno usmerjal stotine, kasneje tisoče iskrice med odsevno »cesto« polne lune, ki se je izrisala kot sporočilo veselja. Spominjajmo se jih vsaj mi iz Mesta svetlobe, male vasi, ki je potonila na dnu tega, menda najbolj globokega udornega jezera v naši deželi. Vsem, ki so več ur prižigali in s posebnimi lesenimi nosilci po sedem lučk hkrati pošiljali sporočilo, »z vami smo in nekoč se združimo tam nekje za Rimsko cesto«, gre velika zahvala. Prvi med prireditelji Kajetan Čop pa je to izrazil z zahvalo vsem sodelujočim, z navdušenjem in obetom, da bo kulturna instalacija gotovo doživela še naslednje ponovitve v tako izvirnem jeziku.

JASMINA STROPNIK

9. srečanje rodbine Madlešnik

Drvo rodbine Madlešnik vztrajno širi svoje veje. Letos so se sorodniki po daljšem premoru srečali že 9. zapovrstjo. Družabno srečanje, ki je potekalo na športnem igrišču v Skornem, je bilo pokazatelj, da so sorodstvene vezi nekaj najlepšega.

Zato jih moramo negovati in spoštovati. Zbralo se je več kot 50 sorodnikov. Najstarejša Anica je letos dopolnila 80 let, medtem ko najmlajša šteje le nekaj mesecev. Srečanje je potekalo ob sproščenem vzdušju, v duhu športa, petja in druženja. Organizatorji so letos poskrbeli tudi za razvedrilni program. Druženje na vsaki dve leti organizirajo trije bratrance skupaj, ki na zadnjem srečanju prejmejo ključ kot simbol in zavezo za organizacijo naslednjega srečanja. O prejetju ključa navadno odloči sreča pri žrebu. Na vsakem srečanju se sorodstvo najprej zbere pri sveti maši, kjer se spominjo vseh rajnih. Kajti brez pokojnih srečanj zagotovo ne bi bilo. Vsi na srečanju so bili enotnega mnenja, da je takih sproščenih druženj premalo. Zato so novi organizatorji že obljubili, da se bodo potrudili, da se čez dve leti ponovno srečajo.

Foto osebni arhiv

Pozlačena cesta malih lučic na gladini Družmirskega jezera

Foto Jože Miklavc

V GORAH

Obnovljene planinske poti na širšem območju Korošice

Na začasnem Kocbekovem domu na Korošici že drugo leto zapored za pogostitev obiskovalcev v poletni sezoni skrbi naš sokrajan in aktivni član Planinskega društva Šoštanj **Filip Vrabič**.

Zagotovo je tudi to eden izmed razlogov, da v zadnjem času šoštanjski markacisti malo pogostejše zahajamo v ta predel Kamniško-Savinjskih Alp, nad katerim kraljuje planincem dobro znana Ojstrica. Ob planinarjenjih smo opazili, da na kar nekaj planinskih poteh na tem območju markacije niso več v najboljšem stanju. Skrbnik teh poti je Planinsko društvo Celje Matica, ki ima v zadnjih letih ogromno dela z obnovo v požarih uničenih planinskih domov, zato smo jim iz Planinskega društva Šoštanj ponudili pomoč pri vzdrževanju njihovih planinskih poti. Imamo namreč kar 16 usposobljenih markacistov in za kar nekaj izmed njih je vzdrževanje planinskih poti v visokogorju izjemno zanimiva popestritev tovrstnega prostovoljnega dela. Načelnik celjskih markacistov je bil ponujene pomoči vesel in hitro smo se dogovorili za sodelovanje.

Ker je lahko septembra v visokogorju že sneg ali nizke temperature, kar preprečuje obnavljanje markacij, smo pohiteli in vse markaciste PD Šoštanj povabili na dvodnevno delovno akcijo. Z delom smo začeli v torek, 6. septembra 2022, ko smo opoldne v društvenih prostorih v vili Lučka v avtomobile naložili vso potrebno opremo, material in orodje ter ob 14.00 na višini okoli 1400 m začeli z delom v dveh različnih skupinah, ki sta se okoli 17.00 združili v eno. Tako smo že prvi dan obnovili markacije na dveh zelo obiskanih pristopih na Korošico, in sicer iz pl. Podvežak in preko pl. Vodole. Za zaključek prvega dne smo na zunanjo stran začasne planinske kočice, ki leži na nadmorski višini 1808 m, namestili tudi posebno dvojezično informativno tablo Slovenske planinske poti, ki jo je zagotovila PZS. Še prej pa smo seveda morali to tablo tudi prinesiti do Korošice, kar glede na velikost ni bilo ravno enostavno. Na koči sta Filip in Franc poskrbela za zelo okusno prehrano, predsednik Planinskega društva Šoštanj **Jure Grudnik** pa se je s simboličnim darilom v obliki planinske zastave zahvalil oskrbniku za prijazen sprejem.

V sredo, 7. septembra 2022, smo že zgodaj začeli z delom, saj so bile za popoldan napovedane nevihte. Ponovno smo se razdelili v dve skupini in prva se je lotila obnove markacij na planinski poti, ki s Korošice vodi preko Srebrnega sedla do višine 2232 m, kjer je stična točka s potjo kamniškega društva. Ker je bila ta planinska pot tudi precej zaraščena, je zelo prav prišla pomoč pastirja

Z modro črto so označeni obnovljeni odseki planinskih poti

Foto MaPZS

Delovna akcija Korošica

Foto Bojan Rotovnik

Jožeta, ki je z motorno žago opravil veliko dela, ki ga markacisti, opremljeni samo z ročnim orodjem, zagotovo ne bi zmogli. Druga skupina se je odpravila proti vrhu 2350 m visoke Ojstrice, kjer je imela posebno nalogo, in sicer betoniranje novega kovinskega žiga, saj prejšnji ni več služil svojemu namenu. Na poti do Ojstrice in še posebej na poti nazaj mimo sedla Škarje je ta skupina na planinskih poteh tudi obnovila markacije.

Do kosila smo se vsi udeleženci delovne akcije še pravočasno pred popoldansko nevihto vrnili nazaj do planinske kočice, razen Marko, ki je pomagal pastirju Jožetu pri čiščenju zaraščene planinske poti v bližini Moličke planine. Dež ga je celega premočil, a je imel v koči varno shranjeno rezervno suho obleko. Po kosilu smo počakali toliko časa, da je deževje prenehalo in se je ponovno pokazalo sonce, ki je skale hitro osušilo. To nam je omogočilo, da smo ob poznem popoldanskem povratku na

izhodišče obnovili še markacije na planinski poti od Praga do izjemno lepega visokogorskega jezera Vodotočnik. Za zaključek akcije smo na planini Podvežak opravili še obvezno skupinsko fotografiranje, nato pa se odpeljali nazaj v Šoštanj, kamor smo prispeli v poznih večernih urah.

Na dvodnevni delovni akciji smo obnovili skoraj 12 km planinskih poti, za kar smo potrebovali skupno več kot 160 ur prostovoljnega dela. Udeleženci delovne akcije smo bili: **Bojan Rotovnik (vodja akcije), Vlado Stropnik (tehnični vodja), Alojzija Semprimožnik, Milan Grudnik, Franc Urbanc, Filip Vrabič, Marko Milešič Šerdoner, Jure Grudnik, Danilo Čebul in pastir Jože Pančur**. Če bodo vremenske razmere dopuščale, bo letos izvedena še ena delovna akcija na Korošici, zagotovo pa pred začetkom naslednje poletne sezone, saj je ostalo še nekaj odsekov planinskih poti, ki so potrebni obnove.

Oj, Triglav, moj dom, kako si krasan

Nedelja, 11. 9. 2022 ... 5.00 ... zvonil budička ... Yes, to je to! Gremo na Triglav! Ob 6.00 smo se zbrali na avtobusni postaji Šoštanj, polni pričakovanj pred turo na naš najvišji vrh Triglav. Približno po dveh urah prijetne vožnje smo izstopili pri Kovinarski koči v Krmi, kjer nam je navihnan, bradat oskrbnik postregel z jutranjo kavico. Bili smo veseli in takoj se je začutil ekipni duh.

Od kočice smo se po makadamski cesti, ki vodi mimo pašnikov, podali po dolini Krme v smeri, ki vodi proti domu Planika pod Triglavom. Pot se je začela zmerno vzpenjati skozi gozd. Gozd se je začel redčiti, pogled pa odpirati na prelepe gore okrog nas. Glasno klepetanje je kmalu zamenjalo sopihanje in prve kapljice potu. Pridno smo pridobivali na višini in kaj kmalu zagledali pravega svizca, ki pa žal ni zavijal čokolade.

Še nekaj korakov in že smo bili pri pastirski koči na planini Zgornja Krma. Tu smo si privoščili požirek ali dva in malico iz nahrbtnika. Po krajšem počitku smo zagrizli v hrib in se strmo preko Kurice povzpeli vse do Konjskega sedla. Razgledi okoli nas so bili vse veličastnejši. Do doma Planika nas je sodeč po smerni tabli ločila še ena ura. Nadaljevali smo pot v smeri doma Planika in kapljice potu so se pomešale s kapljicami dežja, ki so nas le rahlo osvežile. Zopet je posijalo sonce in kočica je bila vse bližje. Pri koči pa smo bili nagajeni s čudovito mavrico, ki je bila nižje od nas. Tega res ni mogoče videti pogosto. V koči smo nazdravili, se okrepčali in preostanek dneva preživeli ob prijetnem pogovoru, smehu in igranju kart, v katerih sta bila Monika in Mitja nepremagljiva.

Utrujeni in zadovoljni smo zvečer kljub zmerim zvokom smrčanja kar hitro zaspali. Prebudili smo se v hladno, jasno jutro. Pred svitom so se obrisi Triglava mogočno dvigali za kočico in ob pogledu nanj verjetno le malokdo ni začutil strahospoštovanja. Ob 6.00 zjutraj smo že krenili proti Triglavu. Kaj hitro je naše prenočišče bilo le še majhna kočica pod nami. Z vodnikom Igorjem na čelu smo se s pomočjo jeklenic strmo vzpenjali preko malega Triglava po grebenu, vse do vrha Triglava. Verjamem, da je vsakemu od nas zapelo srce, ko je zagledal Aljažev stolp. Tisti, ki so bili prvič na Triglavu, so doživeli tudi krst in dobili par krepkih po riti. Sledil je pravi fotoshooting. Saj vemo, nisi slikal – nisi bil. Sledil je previden spust proti koči na Doliču. Ko smo varno prispeli na kočico, je sledil počitek, čas za kavico, pivo in kaj za pod zob. Od kočice smo se po dobro ohranjeni mulatjeri ob pogledu na dolino Zadnjice najprej spustili, potem pa povzpeli do Luknje. Od Luknje smo se po melišču ob vznožju severne stene Triglava in ob strugi Triglavske Bistrice spustili do Aljaževega doma v Vratih. Tam nas je zopet čakal kombi in nas utrjene, prepotene, hvaležne in srečne odpeljal proti domu. Za nami je zares čudovita

JASMINA JELEN

tura in na mestu je, da se posebej zahvalimo odličnim vodnikom – Igorju, Juretu, Mateju in Moniki. Hvala, ker ste skrbeli za nas.

Tako, zdaj pa komaj čakam, da grem zopet na gorske poti in nekomu zapojem: »Pridi, greva pod objem gora ...«

Foto Jasmina Jelen, Jure Grudnik

Foto Jasmina Jelen, Jure Grudnik

Foto Jasmina Jelen, Jure Grudnik

Varno v gore 2022

Po slikovitih mozirskih planinah z dobrodelno noto

V sodelovanju s planinskimi društvi Vinska Gora, Šmartno ob Paki, Škale, Mislinja, Velenje ter tokrat kot organizatorjem PD Šoštanj planinci v okviru navedenih društev že skoraj dve desetletji izvajajo skupno akcijo Varno v gore.

Najzahtevnejši je bil vzpon čez Tirske peči.

Foto Jože Miklavc

Planinski dom Mozirska koča že skoraj pod streho

Foto Jože Miklavc

Koča celjskih gorskih reševalcev v Moravi že drugo leto rešuje stisko planincev na Golteh. Foto Jože Miklavc

Letos se je s posebnim interesom pridružil tudi planinsko društvo Mozirje. V dogovoru so 2. julija obiskali priljubljene Mozirske planine. Letošnja dobrodelna akcija zbiranja pomoči za izgradnjo planinskega doma Mozirska koča je v interesu vseh, še zlasti tistih, ki so neposredno povezani s to planino. Na načrtovanem druženju planincev iz omenjenih društev je organizator letos izbral cilje, ki so bili s svojo zahtevnostjo privlačni za vse težavnostne kategorije planincev. Vsako leto je kot glavni organizator v zaporedju drugo društvo. Ob sodelovanju domačinov PD Mozirje je bil potek treh tur

pohodov še bolj zanimiv ter z dobrodelno noto (zbrali so 350 evrov prostovoljnih sredstev), saj si vsi resni planinci želijo, da se načrti izgradnje pogorele Mozirske koče domačinom uresničijo po načrtih. Tako so v začetku junija izvajalci del na objektu v gradnji zvezali tramovje ostrešja in na vrh »rušta« namestili zeleno drevesce. Na kritino pa čakajo že nekaj časa, ker se načrti investitorja PD Mozirje finančno še niso povsem pokrili.

Udeleženci pohodov so lahko izbirali med tremi trasami: najlažjo za 3 ure hoda Mozirske planine (Planinska Ravna, Mozirska koča, Boskovec, Hleviška planina, Stari stani, Medvedjak, mimo hotela do koče GRS Celje). Druga smer je potekala od izvira Ljubije preko Konečke planine na Boskovec ter spust do istega cilja v Moravi (4.30 ure). Tretja, manj pogosta trasa, je vodila od Belih peči do Stona, na Konjski vrh čez Tirske peči ter na Medvedjak, Stare stane in v Moravo (4 ure), kjer so se na skupno srečanje sešli planinci vseh treh skupin.

Organizatorji in tehnični vodje so bili za prvo smer **Danilo Verzelak**, za drugo **Jurij Drev**, za Tirske peči **Marjan Karlovčec Kara** s pomočniki. Za izvedbo so bili zadolženi vodniki PZS iz vseh društev. Letošnjega 19. pohoda Varno v gore 22 se je udeležilo skupaj 73 planincev. Vsi so doživeli izjemne lepote tega planinskega sveta, nekateri so poti prehodili prvič, že izurjeni planinci pa so se pod vodstvom treh gorskih vodnikov povzpeli čez Tirske peči, kar je bilo posebno doživetje.

Vsi udeleženci akcije Varno v gore so se po končanih pohodih srečali na skupnem cilju, na druženju pri koči GRS Celje (pri gradbišču planinskega doma, kjer so gradbinci podjetnika Napotnik že zgradili ostrešje Mozirske koče. Delni gradbeni načrt je v izvedbi že kar pravi praznik planinstva! Prispevek k izvedbi akcije VG22 so doprinesli tudi predsednik PD Mozirje Boštjan Goličnik in člani PD Mozirje z zabavnim programom z glasbo, pogostitvijo hribovcev z okusnim obrokom hrane ter prodajo spominov s simboliko gradnje doma. Akcija 19. Varno v gore je tako na pragu jubilejnega, prihodnjega leta, ko se bodo glavni prireditelji pri PD Velenje še posebej dobro pripravili in vključili možnosti sodelovanja mladih, bodočih planincev. Varno v gore je med drugim cilj učenja, ozaveščanja ter vzgoje mladega rodu in zagotavljanje vse večje varnosti planinarjenja tudi v vrstah netipičnih obiskovalcev slovenskih planin in gora.

Dobrodošlica pri nekdanji že trikrat pogoreli planinski postojanki

Foto Jože Miklavc

JOŽE MIKLAVC

GLASBA

Mediteranski večer z Manco Špik, Erosi in KUD Ravne

V soboto, 10. 9. 2022, se je v Šoštanju v Kulturnem domu zgodil čaroben Mediteranski večer z Manco Špik in Erosi ter nastopajočimi KUD Ravne pri Šoštanju. Organizatorji prireditve Občina Šoštanj, KS Šoštanj in KUD Ravne so združili moči in občanom pripravili brezplačen koncert ob slovesu poletja.

Iz vrst KUD-a Ravne so nastopili člani Moškega pevskega zbora in Vokalna skupina Planike. Program je povezovala utečena voditeljska trojica **Amadeja Sovič, Špela Plavše in Marko Potočnik**. Vse prisotne sta pozdravila tudi župan Občine Šoštanj **Darko Menih** in predsednica KS **Urša Kurnik**.

Zazvenele so vse najlepše Mančine pesmi – Kjer pomol poljubi morje, Zvezala bi si krila, Le enkrat se živi, Bela barka in druge, s katerimi je Manca spravila na noge vso dvorano. »Prvi, a zagotovo ne zadnji moj koncert z bandom v Šoštanju! Draga moja publika, odlični ste bili! Lahko rečem samo: 'sedi, 5'. No, sem bila pa zelo vesela, ker ste vsi raje kar stali,« je na družabnih omrežjih komentirala dogodek Špikova. Erosi so poskrbeli za magično energijo na odru in navdušili obiskoval-

ce s priredbo Solinarja ter njhovima Moja dolina in Moja generacija.

Sicer pa so v KUD Ravne pri Šoštanju znani po dobri organizaciji glasbenih prireditev, ki jih vsi delajo prostovoljno, k sodelovanju pa povabijo same najboljše slovenske izvajalce – spomni-mo: odprtje Glavnega trga v Šoštanju s Tinkaro

Kovač (2020), 110 let mesta Šoštanj z Ireno Vrčkovnik (2021), občinska prireditev 30 let Slovenije s Tinkaro Kovač v Ravnah (2021), odprtje letnega odra v Ravnah pri Šoštanju – »open air dogodek« z Evo Boto (2022) idr. Vsi trije organizatorji se že veselijo nadaljnjih sodelovanj, ki, kot kaže, obetajo veliko.

MARKO POTOČNIK

Foto Rok Bačovnik

Ljubečna je večna

Zlata harmonika Ljubečne je priljubljeno in tradicionalno tekmovanje v diatonični harmoniki. Organizacija takšnega projekta zahteva nekaj več kot zgolj povabilo na tekmovanje, saj so zmagovalci posledično prepoznavna imena v svetu zabavne glasbe.

Lani je vodenje prevzel **Boris Goličnik**, ki je bil v preteklosti (leta 1996) med zmagovalci tega tekmovanja in je kasneje ustvaril pravo blagovno znamko. Letos je bilo že 41. tekmovanje, skupaj z **Robertom Železnikom**, predsednikom kulturnega društva Ljubečna, sta prenovila tekmovanja in zastavila novo pot. Ta vključuje tudi predtekmovanja, ki so bila letos štiri, na Hajdini, v Topolšici,

Škocjanu na Dolenjskem in Besnici na Gorenjskem. V finalno tekmovanje se je tako uvrstilo 39 dobrih harmonikarjev, ki so nastopili pred dvema komisijama v sestavi **Tomaža Boškina, Anžeta Zavrla, Francija Rajgla** in predsednika **Robert Zupana** ter predsednika strokovnega sveta Martina Juharta, ki je tudi izbral obvezno skladbo. Tekmovalci so bili razvrščeni v sedem starostnih kategorij. Podeljenih je bilo 19 zlatih, 19 srebrnih in 1 bronasta plaketa.

Tjaša Lesjak iz Velenja, ki je tekmovala v 5. kategoriji, je hkrati postala dobitnica PLAKETE AVGUSTA STANKA in ABSOLUTNA ZMAGOVALKA. Poleg vsega je za nagrado prejela harmoniko Munda. Za naj godca in veterana je bil razglašen Jurij Kink. Po tekmovalnem delu je sledil revijalni del, na katerem so se ponovno predstavili najboljši v posa-

MILOJKA B. KOMPREJ

mični kategoriji v spremljavi odličnih glasbenikov ansambla Šepet – basista Aljaža Goličnika in kitarista Naceta Grudnika.

Predsednik Zlate harmonike Ljubečna Robert Goličnik je ob koncu zadovoljen povedal:

»Želel sem, da se ta tradicija nadaljuje in da se bodo tudi naslednje generacije tekmovalcev lahko pohvalile, da je zaradi uspehov na ZHL njihova glasbena pot uspešnejša in lažja. Letošnje tekmovanje je bilo precej drugačno, kot smo ga bili vajeni, in tekmovalcem ter staršem je bil sistem všeč. Obljubljam še kar nekaj izboljšav in vabim še več tekmovalcev. Hvala obema generalnima sponzorjema – podjetju Mik, d. o. o. Celje, in harmonika Munda ter vsem podpornikom ZHL.«

Kot je povedala voditeljica Anja Vajde na koncu: »Ljubečna je večna in ciljamo še višje.«

Zmagovalci posameznih kategorij so:

1. kategorija: TAJ BREČKO
2. kategorija: MIA OVČJAK
3. kategorija: LUKAS GUMILAR
4. kategorija: DANAJA GREBENC
5. kategorija: TJAŠA LESJAK
6. kategorija: ŽIGA HRIBERŠEK
7. kategorija: JURIJ KINK

Veteran in naj godec je STANE MAKOVEC iz Kamnika pod Krimom.

Foto osebni arhiv

ŠOLA IN VRTEC

**VPISUJEMO
NOVE ČLANE**

7. 10. 2022 | Vila Lučka | ob 17.00 | www.rpg.si

DRUŠTVO TAJCNIKOV
ROD PUSTI GRAD

Skupaj v novo vrtčevsko leto

Otroci so veselo, razigrano in vedoželjno vstopili v novo vrtčevsko leto. Nekateri so se še

poznali, drugi pa so se nam pridružili v začetku septembra.

Drugi teden v mesecu septembru nas je obiskala Pika Nogavička. Vsak dan nam je pripravila različne dejavnosti. V igralnicah smo imeli lepotilnico, gnetli smo slano testo in oblikovali Pikine gumbe, izrezali smo nogavice in jih porisali z različnimi grafomotoričnimi vzorci. Pika nas je povabila na

pohod in tako smo se skupaj odpravili na Čančev vrh. Že naslednji dan nam je Pika pripravila velik in zahteven poligon, ki nas je dobro utrudil. Pika se je sredi septembra poslovila, nas pa čaka teden mobilnosti in še veliko zanimivih dejavnosti, ki jih bomo izvedli do konca meseca.

ŠPELA BOŽIČ

Foto Špela Božič

Mesec september v enoti Urška

*Otroci hočejo objem, naročje,
prijazno besedo, dotik,
nekoga, da jim prebere pravljico, nekoga, da
se z njimi smeje, pogovarja.*
(J. Thompson)

Letošnje počitnice se počasi iztekajo in ponovno je pred vrati novo vrtčevsko leto. To je čas, ko vrtec v Topolšici zaživi v polni meri, saj se razigrani otroški živ-žav odvija v vseh prostorih vrtca. Prvi uvajalni dnevi so že za nami, otroci, predvsem novinci, pa so se hitro navadili na spremembe ter usvojili rutino, ki jo prinaša življenje v vrtcu. V tem času smo se veliko pestovali, prepevali, listali slikanice in raziskovali nove igralne kotičke.

September pa ni samo uvajalni mesec, to je čas, ko nas obišče pravljčna junakinja Pika Nogavička, ki nas vedno preseneti z najrazličnejšimi aktivnostmi. Tokrat nas je Pika bogato nagradila, saj nam je vsak dan pripravila različne pester dejavnosti tako za starejše kot tudi mlajše otroke. Tako smo cel teden uganjali norčije, se igrali, plesali, gibali, hodili na sprehode in se neumorno zabavali. Z nasmejanimi obrazi se počasi poslavljamo od meseca septembra ter v pričakovanju pisane jeseni hitimo novim dogodivščinam naproti.

ALEKSANDRA STROPNIK

Foto arhiv Vrtca Šoštanj

Mesec september

*Vrtec je en velik grad,
kamor gremo se igrati.
Preko igre se učimo,
da dan veselo preživimo.*

Otroci prvega starostnega obdobja smo se meseca septembra privajali na nove obraze, na novo okolje in spoznavanje vseh nas. Vzgojiteljice smo se zelo potrudile otrokom približati vrtec, jim zagotoviti občutek varnosti in vztrajale pri tem, da bi bilo to uvajalno obdobje za vse čim lažje, čim lepše in čim bolj zanimivo. V tem mesecu pa smo kljub uvajanju izvedle tudi Pikin teden. Pika Nogavička nam je napisala pismo, ki smo ga otrokom prebrale, nato pa so se ves teden odvijale razne aktivnosti in delavnice na to temo. Strokovne delavke vrtca so se tudi oblekle v Piko in otroke animirale s Pikino telovadbo, petjem in plesom ter ostalimi dejavnostmi.

Morda je bila še pri katerem izmed otrok prisotna na obrazu solzica, toda najtežji uvajalni dnevi so za nami in velika večina otrok pride zjutraj že z nasmehom na obrazu, pripravljena na nove zmage in izzive. Verjamemo, da bo kaj kmalu prisoten nasmech na obrazu prav pri vseh otrocih.

SARA STEINER

Foto arhiv Vrtca Šoštanj

Obiskala nas je Pika Nogavička

Komaj smo dodobra vstopili v novo vrtčevsko leto, eni bolj pogumno, drugi bolj previdno zakorakali v nove igralnice, spet objeli stare in spoznali nove prijatelje ter vzgojiteljice, že je prišel eden najbolj zabavnih, norčavih, veselih, pikastih in pisanih tednov v letu!

Kot vsako leto nas je tudi tokrat v vrtcu obiskala Pika Nogavička. Ta navihana, razigrana, včasih nekoliko predrzna, a tudi srčna in prijazna deklica je lik, ki v trenutku prikljiče iskrice v oči otrok. Ima lastnosti, s katerimi se lahko poistoveti vsak otrok, hkrati pa je tako posebna in drugačna, da jo otroci v enem trenutku občudujejo, že v naslednjem pa jo hitro okarajo, ker njeno obnašanje res ne pristoji vedno našim vsakdanjim navadam.

Pika je s pomočjo strokovnih delav pripravila pešter program za otroke, tako da smo se z njo družili ves teden. V ponedeljek nam je poslala pismo – takšno, narobe pismo, čisto v njenem slogu, seveda. Povabila nas je na predstavo, na kateri smo se ji do solz nasmejali. V torek nas je odpeljala na Pikin izlet in nam na poti skrila zaklad. V sredo smo z njo ustvarjali, slikali in pekli palačinke iz testa. Četrtek je bil dan za športni poligon, ki je od nas zahteval kar nekaj spretnosti. V petek pa smo si ogledali risanke in filme o Piki Nogavički in tako podoživeli vse dogodivščine preteklega tedna. Otroci so lik Pike Nogavičke doživljali tudi izven pripravljenih dejavnosti. O njej so se pogovarjali, jo risali in se igrali igro vlog v koticu dom in kuhinja,

naredili so si čopke in pikice. Ko se je v petek od nas poslovila, smo bili kar malo žalostni, a na srečo je obljubila, da se prihodnje leto zagotovo spet vrne. Nas pa bo nanjo še nekaj časa spominjala razstava

NATAŠA TERŽAN

z naslovom »Pikin narobe svet«, ki smo jo pripravili v skupnem prostoru vrtca.

Pikin pohod

Foto Nataša Teržan

Športni dopoldan v okviru Evropskega tedna mobilnosti v Vrtcu Šoštanj

V tednu od 16. do 22. septembra 2022 poteka **Evropski teden mobilnosti**, v katerem si z različnimi dogodki prizadevamo zmanjšati avtomobilski promet na fosilna goriva ter spodbuditi prebivalce k uporabi trajnostne mobilnosti – hoje, kolesa ali javnega prevoza.

Pobuda letos še posebej opozarja na pomen dobro povezanih skupnosti, kar je pogoj za bolj kakovostno bivanje prebivalcev posameznih občin. Ozaveščanju o pomenu trajnostne mobilnosti smo se tudi letos pridružili v Vrtcu Šoštanj, s sodelovanjem otrok starostnih skupin 3–6 let. Strokovne delavke so pripravile kar 10 različnih postaj, ki so bile locirane na za to priložnost zaprti Cankarjevi ulici ter v športnem parku Tresimir. Otroci so se lahko preizkusili v različnih gibalnih aktivnostih, kot so vožnja s skiroji, poganjalci,

kolesi, različni poligoni, igri z žogami in koši, spretnostnem labirintu z elastiko, igri s padalom, teku, se ob tem sprostili, zabavali, dobro razgibali ter spoznali pomen gibanja in telesne aktivnosti za naše zdravje ter dobro počutje.

Ker je pri uporabi trajnostne mobilnosti, torej pri hoji, vožnji s kolesom, skirojem ali poganjalcem,

zelo pomembno tudi, da smo na naših poteh kar se da varni, smo ves čas uporabe vozil nosili tudi zaščitne čelade in odsevnike.

Vsi skupaj smo preživeli lepo dopoldne, polno zabave in dobrega počutja.

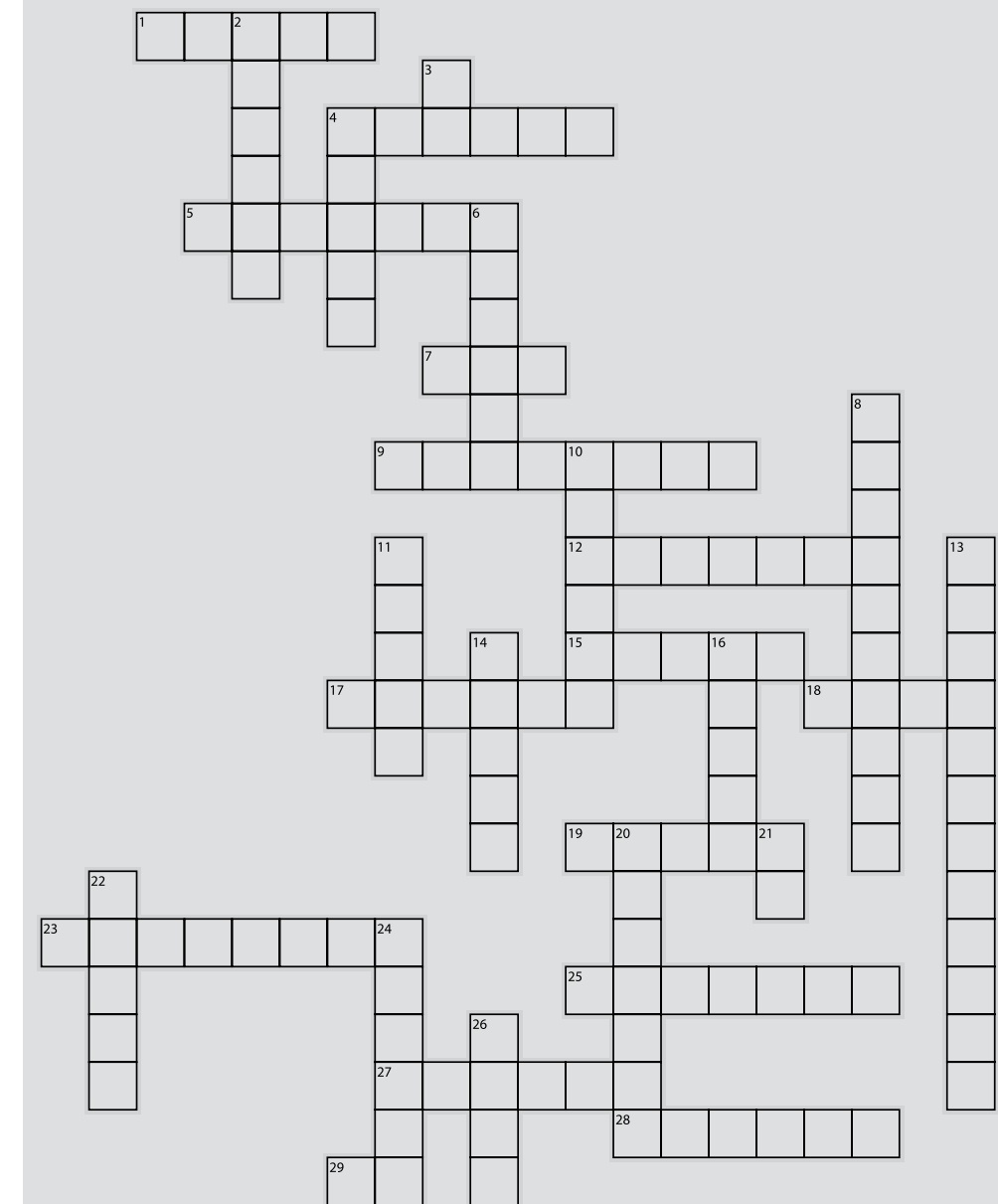
NATAŠA TERŽAN

Foto Nataša Teržan

RAZVEDRILO

AMADEJA KOMPREJ BERCE

NAVPIČNO

1. Priprava za branjanje
3. Prijeten vonj
4. Bistrost, prodornost
6. Zasnovanost na enakopravnosti
7. Nemški fizik Erwin
8. Egipčanski Bog Sonca
10. Književnik Šeligo
12. Način sporazumevanja
15. Silicij
16. Bivališče umrlih
19. Zdravilo v razpršenem stanju
20. Izdelovalec lecta
21. Maska, krinka
24. Izvršilna oblast
27. Nenasičen ogljikovodik
28. Hubert Požarnik

VODORAVNO

2. Izvirno ime Španije
3. Oliver Read
4. Pripadnica Galcev
6. Izgovarjanje glasu A namesto O
8. Prijeta in zaprta ženska
10. Deček s čudežno svetilko
11. Močno sneženje z vetrom
13. Vladovalnik cesarja
14. Stojalo, stav
16. Prvi latinski prevod Svetega pisma
20. Pismo potrdilo
21. Teja Oblak
22. Ameriški igralec Reeves
24. Slovenski hokejist Anže
26. Močen, rezek glas

Šale

Politik obiše vojaško bolnišnico, kjer mu predstavijo dvanajst mladeničev, ki so vsi dobili kilo. Politik se začudi: »Ne razumem, kako ste vsi zboleli ravno za kilo?«

»Komandir nam je naročil, naj vržemo tank v zrak!« so odgovorili družno.

***

V atomski vojni umrejo vsi ljudje in večina živali. Preživita le dve opici. Sedita na veji, se praskata, gledata naokrog pa ena pravi: »Hja, kaže, da bo treba vse začeti znova.«

***

»Več gibanja, vsak dan vsaj eno uro sprehoda,« je priporočil zdravnik pacientu. »Prav,« je rekel pacient, »le to mi povejte, ali naj grem na sprehod, preden raznosim pošto ali šele potem?«

6	8	5		3		4		7
			8				2	
	1		4			5		
	9		3					5
	4					6		
5		8			4		3	
9	2	6		7	8	3		
8								
		3					1	9

Kajuhov park ...

... v Šoštanju naj bi bil zasnovan po letu 1973, ko so na tem mestu ob Paki zrušili znamenito Brišnikovo domačijo z mlinom in žago. V tem okolju so potem postavili bencinsko črpalko in med njo ter rojstno hišo Karla Destovnika - Kajuha zasadili Kajuhov park. / 1974, 1975/. Med mostom čez Pako in v delu parka, ki je usmerjen proti Kajuhovi cesti, so postavili spomenik Karlu Destovniku - Kajuhu, delo Marjana Keršiča, ki je podoben spomenik naredil tudi za prostor pred gimnazijo v Celju. /1965/. V Šoštanju je spomenik enopostaven, odlit v bronu, stoji pa na betonskem podstavku. Kip Kajuhu, bi lahko rekli, je kip pesniku, ne borcu, čeprav je bil leta 1953 razglašen za narodnega heroja, na glavi nima titovke ali puške v rokah, roke ima razprte, desno dlan stisnjeno v pest. Park je bil večkrat prenovljen. Najbolj v letih 2005 ali 2006, ko ga je po načrtih Nandeta Korpnika, priznanega slovenskega arhitekta,

obnavljala krajevna skupnost Šoštanj, ki jo je vodila dr. Cvetka Tinauer. Mislim, da je od takrat dalje spomenik obrnjen proti Kajuhovi rojstni hiši. V prvi postavitvi je bil kip postavljen tako, da je Kajuh »gledal«¹ proti cesti. Zasaditev parka je bila po zadnji prenovi delo Simona Ogrizka, mednarodno priznanega florista. Kasneje je bil v park nameščen spomenik osvoboditeljem. V letu 2022 (ob 100. obletnici Kajuhovega rojstva) poteka v njem vsako soboto branje Kajuhove poezije. Zadnja prenova parka se je začela junija 2022. Predvideno odprtje prenovljenega parka je bilo načrtovano v septembru. Naslovniko Lista smo nameravali opremiti z lepo podobo parka, a žal dela niso končana. Prenova zagotavlja ohranitev vseh dreves (razen dveh) in vrnitev Kajuhovega spomenika na svoje mesto. Ohranjen bo tudi spomenik osvoboditeljev Slovenije. Poleg tega še: Osrednjo pot skozi park v smeri jedra Šoštanja bodo preoblikovali, na severni strani se bo zaključila s klopjo, ki bo s svojo obliko določala razgiban rob tlakovane površine in oblikovala

MILOJKA B. KOMPREJ

več manjših ambientov. Površino pod drevesi bodo zasadili z zimzelenimi trajnicami, rob tlakovane površine na južni strani pa z gredami cvetočih trajnic. Ob Paki bodo vzpostavili novo pot, ki vodi od osrednje ploščadi proti Glasbeni šoli na vzhodu, v severnem delu parka pa se navezuje na postajališče za izposajo koles Bicy in obstoječi prehod za pešce. Pot bo proti Paki zavarovana z novo ograjo. Ob postajališču za izposajo koles Bicy bodo oblikovali manjšo ploščad s klopjo in drevesi ter postavili novo polnilnico za električne avtomobile. Ukinjeno bo staro parkirišče (kjer je bila bencinska črpalka) in novega uredili ob Kajuhovi cesti. Število parkirnih mest bo enako. Obnovljena bo vsa infrastruktura – toplovod, kanalizacija, vodovod in cestna razsvetljava ter poenotena urbana oprema – koši za smeti, svetilke, ograje. Investitor je Občina Šoštanj, ki s prenovno daje darilo Karlu Destovniku - Kajuhu ob njegovem 100. rojstnem dnevu.

Foto Dušan Dobnik